پاسخ سوال ۱):

(Ĩ

$$\#p = N \times ((k \times k) \times M) + N = NMk^2 + N$$

N: number of filters and each filter has a bias.

 $H \times W$ است با: بعاد ورودی برابر و برابر است با: feature map است، ابعاد ومودی برابر و برابر است با

هر خروجی از عملیات کانولوشن فیلتر با تصویر ورودی بدست می آید، در نتیجه تعداد $H \times W \times M \times k^2$ ضرب به ازای

هر فیلتر داریم؛ پس در کل تعداد عملیات ضرب برابر است با:

$$\#op = N \times [(H \times W) \times M \times k^2]$$

ر ب

Input: $3 \times 128 \times 128$

p = 2, k = 5, s = 2 for all layers

Layer: 1 2 3 Filters: 64 128 256

Layer_1:

$$\begin{aligned} w_{output} &= \frac{128 - 5 + 4}{2} + 1 = 64 \rightarrow Output_{size} = (64 \times 64 \times 64), \\ & \#p = 64(1 + 5^2 \times 3) = 4864, \\ & \#op = 64 \times 64 \times 25 \times 3 \times 64 = 19660800 \end{aligned}$$

Layer 2:

$$\begin{split} w_{output} = & \frac{64-5+4}{2} + 1 = 32 \rightarrow Output_{size} = (128 \times 32 \times 32) \;, \\ & \#p = 128(1+5^2 \times 64) = 204928, \\ \#op = & 32 \times 32 \times 25 \times 128 \times 64 = 209715200 \end{split}$$

Layer 3:

$$\begin{split} w_{output} = & \frac{32-5+4}{2} + 1 = 16 \rightarrow Output_{size} = (256 \times 16 \times 16) , \\ & \#p = 256(1+5^2 \times 128) = 819456, \\ & \#op = 256 \times 128 \times 16 \times 16 \times 25 = 209715200 \end{split}$$

برای Receptive Field از فرمول زیر استفاده میکنم:

$$\begin{split} r_0 &= \Sigma_{l=1}^L(k_l-1) \prod_{i=1}^{l-1} s_i + 1 \\ r_0 &= (5-1) + 4 \times 2 + 4 \times 4 + 1 = 29 \end{split}$$

این به این معنی است که هر پیکسل از feature map در لایه سوم، به ۲۹ پیکسل از تصویر ورودی نگاه میکند.

ج)

محاسبات را به دو قسمت تقسیم میکنم:

قسمت اول، روی هر کانال ورودی یک فیلتر قرار میدهیم؛ پس تعداد پارامتر ها برابر است با:

$$M + k^2 \times M = M(k^2 + 1)$$

و تعداد عملیات های ضرب موردنیاز برابر است با:

$$H \times W \times k^2 \times M = HWk^2M$$

قسمت دوم، به تعداد کانال خروجی، فیلتر های ابعدی قرار میدهیم؛ پس تعداد پارامتر ها برابر است با:

$$N + N \times (1^2 \times M) = N(1 + M)$$

و تعداد عملیات های ضرب موردنیاز برابر است با:

 $H \times W \times N \times M = HWNM$

یس تعداد کل ضرایب برابر است با:

$$#p = M(k^2 + 1) + N(1 + M)$$

و تعداد كل عمليات هاى ضرب برابر است با:

 $#op = k^2HWM + HWNM$

مشخصا تعداد پارامتر و تعداد عملیات های ضرب مورد نیاز این قسمت خیلی کمتر از قسمت آ) است.

Input: $3 \times 128 \times 128$

p = 2, k = 5, s = 2 for all layers

Layers: 1 2 3 Filters: 64 128 256

Layer_1:
$$M = 3$$
, $N = 64$, $H = W = 128$, $k = 5$

$$w_{\text{output}} = \frac{128 - 5 + 4}{2} + 1 = 64 \rightarrow \text{Output}_{\text{size}} = (64 \times 64 \times 64),$$

$$\#p = (25 + 1) \times 3 + (3 + 1) \times 64 = 334,$$

$$#op = 128^2 \times 25 \times 3 + 64 \times 3 \times 128^2 = 3156528$$

Layer_2:
$$M = 64$$
, $N = 128$, $H = W = 64$, $k = 5$

$$w_{\text{output}} = \frac{64-5+4}{2} + 1 = 32 \rightarrow \text{Output}_{\text{size}} = (128 \times 32 \times 32),$$

 $\#p = 9984,$

$$#op = 40108032$$

Layer 3:
$$M = 128$$
, $N = 256$, $H = W = 32$, $k = 5$

$$\begin{aligned} w_{output} = \frac{^{32-5+4}}{^2} + 1 &= 16 \rightarrow Output_{size} = (256 \times 16 \times 16) \;, \\ \#p &= 36352, \\ \#op &= 36831232 \end{aligned}$$

د)

تعداد پارامتر های لایه FC به صورت زیر محاسبه میشود:

 $16 \times 16 \times 256 \times 200 + 200 = 13107400$

تعداد ضرایب لایه FC	171.75	نبست پارامتر های FC به بقیه
تعداد ضرایب معماری آ	1.79781	% 9 7.V
تعداد ضرایب معماری ج	१ ७७०	% 99.7

برای کاهش تعداد ضرایب در لایه FC، میتوان تعداد feature map های لایه قبل از FC را کاهش داد. برای این کار میتوان قبل از لایه FC از لایه GAP یا لایه GMP برای تبدیل feature map، به یک عدد به ازای هر کانال استفاده کرد. اگر در اینجا این لایه را استفاده کنیم، تعداد پارامتر ها به قرار زیر است:

تعداد ضرایب لایه FC	012	نبست پارامتر های FC به بقیه
تعداد ضرایب معماری آ	1.79787	% £.Vo
تعداد ضرایب معماری ج	٤٦٦٧٠	% 07.£1

الف) تفاوت اصلى dense connections در DensNet و residual connections در

مفهوم residual connections در

در (Residual Network، از اتصالات باقی مانده (Residual Connections) استفاده می شود. ایده این است که خروجی یک لایه به ورودی لایهای در جلوتر اضافه شود. این رویکرد با استفاده از فرمول زیر مدل می شود:

$$x + F(x, \{W_i\}) = y$$

در اینجا $F(x, \{w_i\})$ نشاندهنده عملیات لایههای میانی است (مثل کانولوشن یا غیرخطیسازی)، و x ورودی اولیه است. در واقع Residuals تلاش میکند با کاهش پیچیدگی یادگیری شبکه، امکان یادگیری تغییرات کوچک (Residuals) را فراهم کند. در واقع، به جای یادگیری کل نگاشت، شبکه فقط تفاوتها (Residuals) را یاد می گیرد.

ویژگی های کلیدی ResNet:

- کمک به یادگیری مؤثر در شبکههای بسیار عمیق.
- کاهش مشکل ناپدید شدن گرادیان (Vanishing Gradient) از طریق مسیرهای مستقیم برای گرادیان.
  - استفاده از Skip Connections برای ترکیب اطلاعات.

مفهوم dense connections در

در (DenseNet (Densely Connected Network) ایده اصلی این است که هر لایه با تمام تعدادی(نه لزوما یک لایه) قبلی خود ارتباط دارد. به عبارتی، ویژگیهای استخراجشده از هر لایه به تعدادی (حداکثر ۱۲) از لایههای بعدی منتقل می شود. برخلاف ResNet در این حالت اطلاعات لایه های قبلی به هم متصل میشوند؛ بنابراین باید ابعاد خروجی لایه ها به درستی انتخاب شود. این اتصالات با فرمول زیر توصیف می شوند:

$$\mathsf{H}_{\mathsf{l}}\left(\left[\mathsf{x}_{0},\mathsf{x}_{1},\ldots,\,\mathsf{x}_{l-1}\right]\right)=x_{l}$$

- در اینجا x_l ویژگیهای خروجی لایه l است، و $[x_0, x_1, ..., x_{l-1}]$ نشان دهنده اتصال تمام خروجی های قبلی است.
  - ست. کانولوشن یا تابع فعالسازی است. H_l

ویژگیهای کلیدی:DenseNet

- هر لایه ویژگیهای لایههای قبلی را به ارث میبرد و آنها را به ویژگیهای خود اضافه میکند.
- انتقال مستقیم اطلاعات :این ساختار باعث کاهش مشکلات اطلاعات از دسترفته و استفاده بهتر از ویژگیها میشود.
- DenseNet نیاز به تعداد کمتری از پارامترها دارد، زیرا نیازی به بازآفرینی ویژگیها نیست؛ لایهها ویژگیهای قبلی را دوباره استفاده می کنند. بنابراین علاوه بر اینکه باعث ایجاد مسیر هایی برای گرادیان میشود، میتوان با عمق کمتری نسبت به سایر شبکه ها به دقت مورد نظر دست یافت و به این ترتیب میتواند برای مشکل گرادیان ناپدید شونده موثر باشد.

تفاوتهاي كليدي			
ویژ گی	ResNet	DenseNet	
نوع اتصال	استفاده از اتصال باقىمانده	استفاده از اتصالات متراكم	
هدف اصلی اتصال	یادگیری تفاوتها	انتقال و ترکیب مستقیم تمام ویژگیهای قبلی	
كاهش مشكل گراديان ناپديد شونده	از طریق مسیرهای باقیمانده	از طریق ترکیب مستقیم ویژگیها	
تعداد پارامترها	بیشتر، زیرا هر لایه ویژگیهای خاص خود را تولید میکند	كمتر، زيرا ويژگىها بين لايهها به اشتراك گذاشته مىشوند	
باز استفاده اطلاعات	اطلاعات فقط از یک لایه قبلی استفاده می شود	اطلاعات از تعدادی از لایههای قبلی استفاده می شود	

مزايا و معايب

ResNet

مزایا:

- ۰ بهبود یادگیری در شبکههای بسیار عمیق.
- ٥ طراحي ساده و موثر براي معماري هاي پيچيده.

• معایب:

o استفاده ناكافي از اطلاعات ويژگي هاي لايه هاي قبلي.

DenseNet

• مزایا:

- بازاستفاده مؤثر اطلاعات.
- نیاز به تعداد کمتری از پارامترها.
- بهبود انتشار اطلاعات و گرادیان.

• معایب:

٥ هزينه محاسباتي بالاتر به دليل تركيب مداوم ويژگيها.

به طور کلی ResNet و DenseNet هر دو برای رفع مشکلات شبکههای عمیق مانند کاهش گرادیان طراحی شدهاند. ResNet با یادگیری با یادگیری تفاوتها (residuals) و DenseNet با ترکیب ویژگیهای تعدادی از لایهها، روشهای متفاوتی برای بهبود یادگیری ارائه میدهند. DenseNet به دلیل بهرهبرداری بهتر از اطلاعات، در بسیاری از موارد عملکرد بهتری نسبت به ResNet دارد، اما ممکن است نیاز به محاسبات بیشتری داشته باشد.

ب)DenseNet چگونه مشكل گراديان ناپديدشونده را حل ميكند و مزيت محاسباتي آن چيست؟

١. اتصال مستقيم تمامي لايهها به يكديگر:

- o در DenseNet ، هر لایه به تمام لایههای قبلی متصل است. به عبارت دیگر، ویژگیهای استخراجشده از لایههای قبلی مستقیماً به عنوان ورودی به لایههای بعدی منتقل میشوند.
- o این اتصال مستقیم باعث می شود که گرادیان ها بدون کاهش، از لایه های انتهایی به لایه های اولیه منتقل شوند.

۲. مسیرهای متعدد برای انتشار گرادیان:

- از آنجا که هر لایه به تمام لایههای قبلی متصل است، مسیرهای متعددی برای عبور گرادیان وجود دارد. این مسیرها باعث می شوند که گرادیانها از لایههای انتهایی به لایههای اولیه بدون از دست رفتن اطلاعات منتقل شوند.
  - o به این ترتیب، حتی در شبکههای عمیق، اطلاعات و گرادیان به صورت کامل به لایههای ابتدایی میرسند.

افزایش استفاده از ویژگیها:

- در DenseNet، ویژگیهای هر لایه به صورت مستقیم به لایههای بعدی اضافه می شوند. این امر باعث می شود
   که اطلاعات اولیه حفظ شوند و نیازی به محاسبه دوباره آنها نباشد.
- این بازاستفاده از ویژگیها همچنین به بهبود یادگیری کمک میکند و مشکل از دست دادن اطلاعات در شبکههای عمیق را کاهش میدهد.

۴. حذف نياز به باز آفريني اطلاعات:

برخلاف ResNet که فقط از اطلاعات لایه قبلی استفاده می کند، DenseNet اطلاعات را از تمام لایه های قبلی
 می گیرد. این روش تضمین می کند که گرادیان ها حتی در لایه های عمیق شبکه به اندازه کافی قوی باقی بمانند.

برتری DenseNet در کاهش Vanishing Gradient

- اتصالات مستقیم و پیوسته DenseNet :از ساختاری بهره میبرد که مسیرهای مستقیم و کوتاه برای انتقال گرادیان فراهم میکند.
- جریان مؤثر اطلاعات :اطلاعات ویژگیها و گرادیانها به طور مستقیم و مداوم در طول شبکه جریان پیدا میکنند، و این باعث می شود که اطلاعات در شبکه "گم" نشوند.
- تعداد پارامترهای کمتر :این طراحی به کاهش تعداد پارامترها کمک میکند، زیرا نیازی به محاسبه مجدد اطلاعات نیست و این امر باعث کاهش پیچیدگی محاسباتی میشود.

ج) چه زمان استفاده از DnseNet در مسائل عملی توصیه میشود؟

ال. مسائل با دادههای پیچیده و چندلایه:(High-Dimensional Data)

- DenseNet در مشکلاتی که دادهها دارای ویژگیهای پیچیده و چندسطحی هستند (مانند تصاویر با جزئیات زیاد) عملکرد خوبی دارد.
  - ، به دلیل بازاستفاده از ویژگیهای هر لایه، این معماری اطلاعات بیشتری را در هر مرحله پردازش می کند.

٢. مسائل با محدودیت منابع محاسباتی:

• DenseNet با به اشتراک گذاری ویژگی ها بین لایه ها تعداد پارامتر ها را کاهش می دهد. این باعث می شود که در مقایسه با شبکه هایی مانند ResNet که به تعداد بیشتری پارامتر نیاز دارند، DenseNet سبک تر باشد.

٣. مسائل با عمق شبكه زياد:

• زمانی که شبکه نیاز به لایههای زیادی برای استخراج ویژگیهای پیچیده دارد، DenseNet با جلوگیری از ناپدید شدن کرادیان (Vanishing Gradient) و انتقال اطلاعات در سراسر شبکه مناسب است.

۴. مسائل نیازمند انتقال دانش از چندین لایه قبلی:

• DenseNet برای مسائل با دادههای چندبعدی و وابسته به ترکیب ویژگیها مانند دادههای چندحسی یا DenseNet مناسب است، زیرا ویژگیهای تمامی لایههای قبلی به لایههای بعدی منتقل می شود.

کاربرد: تشخیص بیماری از تصاویر پزشکی(Medical Image Diagnosis)

یکی از کاربردهای عملی و مهم DenseNet در حوزه تصویربرداری پزشکی است، به ویژه برای تشخیص بیماری ها از تصاویر رادیولوژی یا سی تی اسکن، DenseNet بسیار مؤثر است. حرا DenseNet مناسب است؟

- اطلاعات غنی تر از ویژگی ها :در تصاویر پزشکی، جزئیات بسیار ظریف و مهمی وجود دارند که نیازمند ترکیب اطلاعات از چندین سطح (لایه) هستند.DenseNet به دلیل بازاستفاده از اطلاعات تمام لایه های قبلی، می تواند این ویژگی ها را بهتر استخراج کند.
- پایداری گرادیان :هنگام پردازش تصاویر پیچیده، نیاز است که اطلاعات در طول لایه ها منتقل شود. DenseNet این انتقال اطلاعات را تضمین می کند.
- تعداد پارامترهای کمتر :مدلهای پردازش تصاویر پزشکی معمولاً روی سختافزارهایی با محدودیت منابع اجرا میشوند (مانند بیمارستانها). DenseNet به دلیل کاهش تعداد پارامترها، برای این شرایط ایده آل است.

(Case Study):

مسئله :تشخیص رتینوپاتی دیابتی از تصاویر چشم.

در این مسئله، مدل باید میزان آسیب به شبکیه را از تصاویر دقیق شناسایی کند. DenseNet توانسته است به دلیل توانایی در استخراج ویژگیهای دقیق و عمیق، به دقت بالایی در این حوزه دست یابد.

نتايج:

- استفاده از DenseNet در این پروژه باعث بهبود دقت تشخیص شده است.
  - زمان آموزش به دلیل کاهش تعداد پارامترها کمتر بوده است.
- بهبود انتقال گرادیان باعث یادگیری بهتر شبکه در مقایسه با معماری های دیگر شده است.

د) ارائه معماری مناسب برای پردازش داده های چند modality با استفاده :DenseNet

برای پردازش دادههای ورودی متشکل از چند modality مانند تصویر و متن با استفاده ازDenseNet ، دو ساختار زیر را پیشنهاد میدهم:

ساختار پیشنهادی اول:

۱. مدل تصویر:(DenseNet)

o از DenseNet به عنوان مدل اصلی برای پردازش دادههای تصویری استفاده می شود. این مدل به دلیل ساختار خاص خود که شامل اتصالات کوتاهمدت (skip connections) است، قادر به استخراج ویژگیهای عمیق و دقیق از تصاویر می باشد.

۲. مدل متن (LSTM یا Transformer

برای پردازش متن، می توان از مدلهایی مانند LSTM یا Transformer استفاده کرد. این مدلها توانایی بالایی
 در درک توالی و روابط معنایی در متن دارند.

۳. ادغام ویژگیها:

پس از استخراج ویژگیها از هر دو مد، این ویژگیها باید ادغام شوند. این کار می تواند با استفاده از روشهایی
 مانند attention یا summation ، concatenation انجام شود.

Fully Connected: لايه هاى . ۴

o بعد از ادغام ویژگیها، می توان از چند لایه Fully Connected برای پردازش نهایی و پیشبینی استفاده کرد.

خروجی نهایی:

خروجی نهایی می تواند یک کلاس بندی، رگرسیون یا هر نوع پیش بینی دیگری باشد که بسته به وظیفه خاص
 متفاوت است.

کارایی DenseNet: DenseNet به دلیل استفاده از اتصالات بین لایهها، می تواند اطلاعات را به طور مؤثری بین لایهها منتقل کند و از مشکلاتی مانند ناپدید شدن گرادیان جلوگیری کند.

مدل متن :انتخاب LSTM یا Transformer به نیازهای خاص و نوع دادههای متنی بستگی دارد LSTM برای دادههای توالی مناسب است، در حالی که Transformer به پردازش موازی کمک میکند و در بسیاری از وظایف NLP عملکرد بهتری دارد. ادغام ویژگیها :ادغام ویژگیها از هر دو modality به مدل این امکان را میدهد که از اطلاعات چندگانه برای یادگیری بهتر بهره برداری کند.

ساختار پیشنهادی:

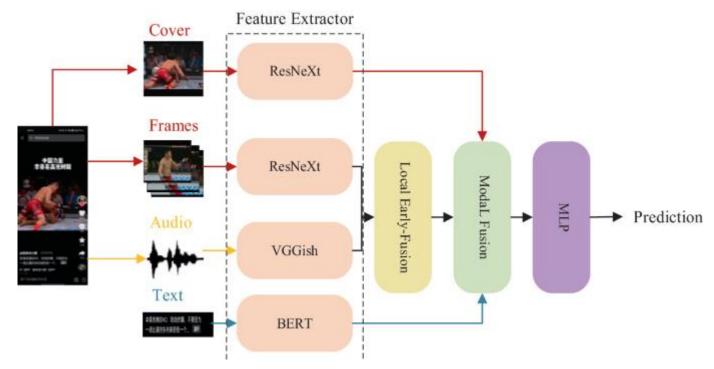
به دلیل محدودیتهای موجود، نمی توانم تصویر را رسم کنم، اما می توانم توصیف کنم:

- ا. ورودی تصویر $\leftarrow$ DenseNet ویژگیهای تصویری
- ۲. ورودی متن $\leftarrow$ LSTM/Transformer ویژگی های متنی

ت. ادغام ویژگی ها $\leftarrow$ Fully Connected Layers $\rightarrow$ نهایی

این ساختار امکان استفاده همزمان از اطلاعات بصری و متنی را فراهم می آورد و می تواند به بهبود دقت در وظایف مختلف یادگیری ماشین کمک کند.

مانند ساختار زیر:

ساختار پیشنهادی دوم:

معماری شبکه در مقاله "Multimodal DenseNet" به شرح زیر است:

معمارى:DenseNet

• شبکه اصلی بر پایه DenseNet طراحی شده است، که از لایههای متراکم (dense layers) استفاده میکند. در این vanishing معماری، هر لایه به ورودی لایههای قبلی متصل است و این اتصالات به کاهش مشکل گرادیانهای ناپدید gradients کمک میکند.

مدل چندمودالیتی:

- **دو کانال ورودی** :یکی برای دادههای تصویری (RGB) و دیگری برای دادههای عمق (Depth) یا تصاویر نوار باند (Narrow Band Imaging).
  - در ابتدا، این دو مدالیت به طور جداگانه از طریق لایه های DenseNet پردازش می شوند.

ادغام ویژگیها:

• ویژگیهای استخراج شده از دو کانال در لایههای پایانی ادغام میشوند. این ادغام در لایههای مختلف و به شیوهای تدریجی انجام میشود تا اطلاعات هر دو منبع به خوبی ترکیب شوند.

لاىههاى انتقال:

• بین بلاکهای Dense ، لایههای انتقال (Transition Layers) و جود دارند که شامل Dense ، لایههای انتقال (Average Pooling) و جود دارند که شامل و میانگین گیری (Average Pooling) هستند.

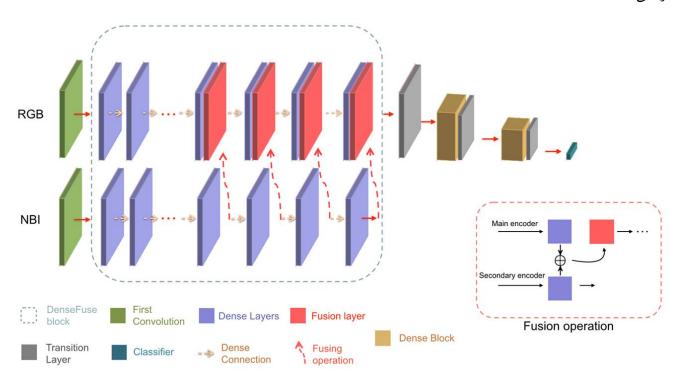
خروجی نهایی:

• در نهایت، دادهها از طریق یک لایه Fully Connected و Softmax برای طبقه بندی نهایی عبور می کنند.

نقاط قوت معمارى:

- فراهم کردن انعطاف پذیری در ترکیب اطلاعات از چند مدالیت.
  - حل مشكل گراديانهاى ناپديد به دليل اتصالات متراكم.
- عملکرد بهتر در مقایسه با تکنیکهای دیگر در طبقهبندی و شناسایی.

این معماری به طور خاص برای چالشهایی مانند شناسایی و طبقه بندی پولیپها و شناسایی نقاط مرجع در اندوسکوپی طراحی شده است.

کاربرد عملی

این معماری در مسائل چندوجهی مانند توصیف تصویر (Image Captioning)، تشخیص احساس از ویدئو و متن (Sentiment Analysis)، یا تشخیص بیماری بر اساس تصاویر و گزارشهای پزشکی متنی کاربرد دارد.

مثال :در پزشکی، می توان از این معماری برای تحلیل تصاویر سی تی اسکن و ترکیب آن با گزارشهای متنی پزشکان برای تشخیص دقیق تر بیماری ها استفاده کرد.

پاسخ سوال ٣)

آ) دليل اتصالات بين بخش Decoder و Encoder در شبكه U-Net:

دليل وجود اتصالاتSkip

• حفظ اطلاعات مكانى دقيق:

- o در طی فرآیند فشرده سازی (Encoding) ، ویژگی های سطح پایین که شامل جزئیات مکانی هستند، به دلیل عملیات هایی مانند Pooling از دست می روند.
- اتصالات Skip این اطلاعات را از لایههای کدگذار گرفته و مستقیماً به لایههای متناظر در بخش کدگشا منتقل
   میکنند تا این جزئیات در بازسازی تصویر حفظ شوند.

• تركيب اطلاعات سطح بالا و پايين:

o لایههای Decoder اطلاعات زمینه (Context) را در سطح بالا استخراج میکنند، در حالی که لایههای Encoder نیازمند ترکیب این اطلاعات با جزئیات محلی (Local Details) هستند. اتصالات Skip این امکان را فراهم میکنند.

تأثير اتصالاتSkip

• افزایش دقت تقسیمبندی:

ترکیب اطلاعات جزئیاتی و زمینهای باعث می شود که مرزهای اشیاء در تصویر به دقت بیشتری شناسایی شوند، به ویژه در مسائل تقسیم بندی دقیق مانند تصاویر زیست پزشکی.

• بهبود یادگیری شبکه:

o اتصالات Skip جریان گرادیان را از بخش کدگشا به کدگذار تسهیل میکنند. این امر باعث می شود مشکل ناپدید شدن گرادیان (Vanishing Gradient) کاهش یابد و شبکه بتواند یادگیری بهتری داشته باشد.

• کاهش نیاز به محاسبات اضافی:

به جای اینکه شبکه دوباره اطلاعات از دسترفته را بازآفرینی کند، اتصالات Skip این اطلاعات را مستقیماً
 از لایههای قبلی بازیابی میکنند.

مثال از تأثیر عملی

• در مقاله، نشان داده شده است که این اتصالات باعث می شوند U-Net بتواند ساختارهای کوچک و پیچیده مانند غشاهای سلولی یا مرزهای سلولی را با دقت بالاتری تقسیم بندی کند. به ویژه در تصاویری مانند داده های میکروسکوپی، این جزئیات برای تحلیل نتایج حیاتی هستند.

اتصالات Skip یکی از ویژگیهای کلیدی U-Net هستند که امکان ترکیب اطلاعات دقیق محلی با ویژگیهای زمینهای را فراهم میکنند. این اتصالات منجر به تقسیمبندی دقیق تر، یادگیری مؤثر تر و بهبود جریان اطلاعات در طول شبکه می شوند.

ب) چگونگی انجام Random Deformation:

در مقاله، تکنیک تغییر شکل تصادفی (Random Deformation) برای افزایش داده های آموزشی استفاده شده است. این تکنیک با اعمال تغییرات تصادفی به تصاویر آموزشی اولیه، شبکه را به مقاومت در برابر تغییرات واقعی موجود در داده ها مجهز می کند. مراحل انجام این تکنیک به شرح زیر است.

شبکه نقاط جابجایی (Displacement Grid)

ایجاد شبکه:

• یک شبکهی مربعی با ابعاد 3 × 3 روی تصویر آموزشی تعریف می شود. این نقاط به عنوان مراکز اصلی برای ایجاد تغییرات عمل می کنند.

جابجایی تصادفی نقاط:

- برای هر نقطه از این شبکه، جابجایی مختصاتی dx, dy به صورت تصادفی از یک z وربع گاوسی نمونه برداری می شود.
- انحراف معیار این توزیع معمولاً مقدار ثابتی مانند ۱۰ پیکسل تنظیم می شود. این مقدار تضمین می کند که تغییرات خیلی زیاد نباشند و ساختار کلی تصویر حفظ شود.

اعمال تغییرات به تصویر

درونیابی: (Interpolation)

• برای محاسبه جابجایی هر پیکسل تصویر، جابجاییهای نقاط شبکه با استفاده از **درونیابی مکعبی** در کل تصویر تعمیم داده می شود. این درون یابی باعث می شود تغییرات به صورت پیوسته و طبیعی اعمال شوند.

اعمال تغيير شكل:(Deformation)

- با استفاده از جابجاییهای محاسبه شده، هر پیکسل تصویر به مختصات جدید خود منتقل می شود.
- این انتقال شامل تغییراتی مانند کشیدگی (Stretching) ، فشردگی (Compression) ، و انحراف (Shearing) است که تصویر را تغییر می دهند، اما روابط فضایی بین بخشهای مختلف تصویر حفظ می شود.

كنترل تغييرات

حفظ انسجام تصوير:

• تکنیک به گونهای طراحی شده که **جزئیات محلی تصویر حفظ شوند**. برای مثال، در تصاویر زیست پزشکی مانند سلولها، این روش تضمین می کند که مرزهای سلول یا ساختارهای حساس از بین نروند.

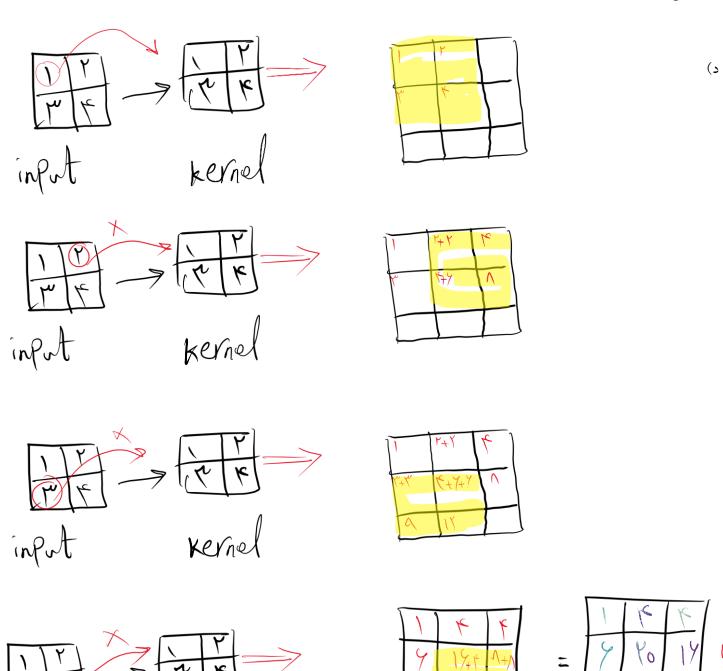
تنظيم شدت تغييرات:

• پارامترهایی مانند انحراف معیار توزیع گاوسی یا تعداد نقاط شبکه می توانند شدت تغییرات را کنترل کنند. برای تصاویر زیست پزشکی، این پارامترها طوری انتخاب می شوند که تغییرات مشابه تغییرات طبیعی بافتها باشند.

چرا این روش مؤثر است؟

- ۱. افزایش مقاومت شبکه به تغییرات :شبکه یاد می گیرد که به تغییرات طبیعی مانند انحرافات یا تغییر شکلهای بافتی حساس نباشد.
- ۲. تولید دادههای متنوع از یک مجموعه کوچک :با اعمال تغییرات مختلف، تصاویر بیشتری تولید می شود که به مدل اجازه می دهد.
- ۳. شبیه سازی تغییرات واقعی :بسیاری از تغییرات ایجادشده توسط این تکنیک شبیه تغییراتی هستند که در دادههای واقعی زیست پزشکی رخ می دهند، مانند تغییر شکل بافتها.

تکنیک Random Deformation با اعمال تغییرات ظریف و کنترلشده به تصاویر آموزشی، یکی از کلیدهای موفقیت U-Net در یادگیری از دادههای محدود است. این روش باعث می شود که مدل بتواند تصاویر پیچیده تر و تغییرات طبیعی را بهتر شناسایی کند.

YOLOv1

In YOLOv1, the output of the network is a tensor of shape $S \times S \times (B \times 5 + C)$, where:

- S: Grid size (S = 7)
- B: Number of bounding boxes per grid cell (B = 2 in YOLOv1).
- 5: Represents x, y, w, h and confidence for each bounding box.
- C: Number of classes(C = 80).

Thus, the depth (number of channels) in YOLOv1's output is calculated as:

$$B \times 5 + C = 90$$

YOLOv3

In YOLOv3, the output predictions are made at three scales, and each scale predicts a tensor of shape $N \times N \times [B \times (5 + C)]$ where:

- *N*: Feature map size at each scale (depending on the scale).
- B: Number of anchor boxes per grid cell (B=3B = 3B=3 in YOLOv3).
- 5: Represents x, y, w, h and objectness score for each anchor box.
- C: Number of classes (C = 80).

At each scale, the depth of the output tensor is:

$$B \times (5 + C) = 255$$

مقايسه و دليل تفاوت YOLOv1 و YOLOv3:

YOLOv1: خروجی در هر سلول تنها شامل ۲ جعبه محدودکننده است و از یک توزیع احتمال شرطی (Softmax) برای پیش بینی کلاس ها استفاده می کند، بنابراین عمق خروجی کمتر است (۹۰ کانال).

YOLOv3: به جای Softmax ، از طبقه بندی Multi-label Classification استفاده می کند که از طبقه بندی مستقل برای هر کلاس بهره می برد. همچنین از ۳ جعبه پیش فرض (Anchor Boxes) برای هر سلول استفاده می کند. این تغییرات باعث افزایش عمق خروجی به ۲۵۵ کانال می شود.

در كل، تفاوت در تعداد Bounding Boxes و تغيير در نحوه مدلسازى كلاسها از Softmax به Logistic Regression دليل افزايش عمق خروجي در YOLOv3 است.

- استفاده از Anchor Box ۳ به جای ۲ Bounding Box ۲ در هر سلول.
- استفاده از طبقهبندی کننده های لجستیک مستقل به جای یک خرو جی softmax و احد.
- معرفی پیش بینیهای چند مقیاسی در YOLOv3 برای بهبود تشخیص در اشیاء با اندازههای مختلف.

ب) چه راهکاری در YOLOv3 برای غلبه به مشکل همپوشانی برچسب ها ارائه شده است؟

در YOLOv3، برای مدیریت برچسبهای همپوشانی و امکان عدم تعلق اشیا به یک کلاس داده واحد، استفاده از طبقه بندی کننده های لجستیک مستقل برای پیش بینی کلاس است، برخلاف فعال سازی softmax که در نسخه های قبلی مانند YOLOv1 استفاده می شد.

YOLOv3 تابع فعال سازی softmax را با طبقه بندی کننده های لجستیک مستقل برای هر کلاس جایگزین می کند. هر پیشبینی کلاس به عنوان یک مسئله طبقه بندی باینری در نظر گرفته می شود، جایی که شبکه احتمال حضور هر کلاس را مستقل از سایرین پیشبینی می کند. این به این معنی است که چندین کلاس را می توان برای یک شی پیش بینی کرد که امکان طبقه بندی Multi-label Classification را فراهم می کند.

این رویکرد برای مجموعههای داده با برچسبهای همپوشانی خوب عمل میکند (به عنوان مثال، یک شی را میتوان هم به عنوان "شخص" و هم "ورزشکار" برچسبگذاری کرد) و از فرض دقیق انحصار متقابل بین کلاس ها، که در تابع فعال سازی softmax ذاتی است، اجتناب می کند.

برای پیش بینی های کلاس، YOLOv3 از Binary Cross-Entropy Loss به جای YOLOv3 به جای Categorical Cross-Entropy Loss استفاده می کند. این تضمین می کند که پیش بینی های هر کلاس به طور مستقل بررسی می شوند.

بنابراین YOLOv3 مشکل همیوشانی برچسبها و کلاسهای غیر انحصاری را توسط:

- استفاده از طبقه بندی کننده های لجستیک مستقل به جای softmax برای پیش بینی کلاس.
- امکان طبقه بندی Multi-label Classification، که در آن یک شی می تواند به چند کلاس به طور همزمان تعلق داشته باشد.
  - آموزش Binary Cross-Entropy Loss برای بهینه سازی پیش بینی هر کلاس به طور مستقل.

این رویکرد انعطاف پذیری YOLOv3 را افزایش می دهد و آن را برای مجموعه داده های پیچیده با برچسب های همپوشانی یا سلسله مراتبی مناسب تر می کند.

ج) الگوریتم های استفاده شده در YOLO برای جلوگیری از تشخیص تکراری و چندگانه اشیاء

در مقالات Non-Maximum Suppression (NMS) ، YOLO برای جلوگیری از شناسایی مکرر و چندگانه یک شی استفاده می شود.

نحوه عملكرد NMS:

- آستانه اعتماد: ابتدا، الگوریتم bounding box ها با امتیازات اطمینان پایین (شیئ بودن) را فیلتر می کند تا تعداد نامزدهای در نظر گرفته شده را کاهش دهد.
- مرتب سازی بر اساس اطمینان: bounding box های باقیمانده بر اساس امتیاز اطمینان آنها به ترتیب نزولی مرتب می شوند.
  - محاسبه IoU: برای هر bounding box، الگوریتم IoU بین این کادر و تمام کادرهای دیگر را محاسبه می کند.
- سرکوب جعبه های همپوشانی: اگر IoU جعبه ای با کادر با امتیاز بالاتر از آستانه از پیش تعریف شده (مثلاً ۰.۰) فراتر رود، کادر با امتیاز پایین تر سرکوب می شود (یعنی از بررسی حذف می شود).
- تشخیص های عدم همپوشانی خروجی: پس از پردازش، تنها جعبههای مرزی با بالاترین اطمینان برای هر شی حفظ می شوند و پیشبینی های اضافی یا همپوشانی را حذف می کنند.

چرا NMS موثر است:

YOLO اغلب به دلیل همپوشانی سلولهای شبکه یا Anchor Box چندگانه، چندین Bounding Box را برای یک شی پیش بینی میکند. NMS تضمین می کند که فقط مطمئن ترین پیش بینی برای هر شیء حفظ می شود. NMS از نظر محاسباتی کار آمد است.

استفاده از NMS در نسخه های YOLO:

NMS :YOLOv1 به عنوان یک مرحله پس از پردازش برای حذف تشخیص های تکراری اعمال می شود.

NMS :YOLOv2 and YOLOv3 همچنان مورد استفاده قرار می گیرد، اما با پیشبینی Bonding Box های پیشرفته، مانند Anchor Box و خروجی های چند مقیاسی، کارایی آن را در سرکوب تکرارها بهبود می بخشد.

Non-Maximum Suppression (NMS) الگوریتم کلیدی است که در YOLO برای حذف چندین تشخیص از یک شی استفاده می شود و تضمین می کند که فقط مطمئن ترین و غیر همپوشانی ترین پیش بینی ها حفظ می شوند.

د) چرا در YOLOv2 و YOLOv3 شبکه قابلیت مقیاس پذیری ورودی دارد؟

برخلاف YOLOv2 ،YOLOv1 و YOLOv3 دارای آموزش چند مقیاسی هستند که به شبکهها اجازه می دهد بر روی تصاویر با اندازههای مختلف آموزش داده و ارزیابی شوند. این به دلیل تغییرات معماری و معرفی شده در YOLOv2 و در YOLOv3 انجام شده است. YOLOv1 به یک اندازه ورودی ثابت هم برای آموزش و هم برای استنتاج نیاز دارد.

این محدودیت به این دلیل به وجود می آید که لایه های کاملاً متصل نهایی به اندازه وابسته هستند و وزن آنها به طور خاص به ابعاد ثابت ورودی گره خورده است.

تغییرات در YOLOv2 و YOLOv3

YOLOv2 و YOLOv3 لایههای کاملاً متصل را حذف میکنند و کاملاً به عملیات کانولوشن و ادغام متکی هستند.

اندازه تانسور خروجی متناسب با اندازه تصویر ورودی می شود. برای پیش بینی ها، و تغییر اندازه ورودی منجر به تغییرات متناسب در شبکه خروجی می شود.

در طول آموزش، شبکه به طور تصادفی اندازه تصاویر ورودی را هر چند دسته تغییر می دهد. همچنین تغییر اندازه به ابعاد انتخاب شده از یک مجموعه از پیش تعریف شده انجام می شود. این مدل بر روی این وضوح های مختلف آموزش داده شده است، و آن را مجبور می کند تا پیش بینی های دقیق را در مقیاس های مختلف بیاموزد.

چرا آموزش چند مقیاسی امکان پذیر است؟ معماری کانولوشن، تصاویر ورودی را به صورت فضایی پردازش میکند و وزنها در تمام مکانهای فضایی به اشتراک گذاشته میشوند. این ویژگی به شبکه اجازه می دهد تا به اندازه های مختلف تصویر تعمیم یابد. از آنجایی که اندازه خروجی شبکه به طور خودکار با اندازه ورودی تنظیم می شود، نیازی به بازآموزی یا تغییر ساختار معماری برای وضوح های مختلف وجود ندارد.

مزایای آموزش چند مقیاسی

- سازگاری با برنامه های مختلف: شبکه می تواند به صورت پویا با منابع محاسباتی مختلف یا نیازهای کاربردی سازگار شود. اندازه ورودی کوچکتر: استنتاج سریعتر اما دقت کمی پایین تر، مناسب برای برنامه های بلادرنگ در دستگاه های با محدودیت منابع. اندازه ورودی بزرگتر: دقت بالاتر به قیمت استنتاج کندتر، مناسب برای تجزیه و تحلیل دقیق.
- استحکام بهبود یافته: آموزش در اندازه های مختلف تصویر، شبکه را در مقیاس تغییرات در تصاویر دنیای واقعی قوی می کند، مانند بزرگتر یا کوچکتر ظاهر شدن اشیا بسته به فاصله آنها از دوربین.
- استفاده بهینه از منابع: اندازه های کوچک تر تصویر در طول آموزش، تکرارها را سرعت می بخشد و در عین حال به شبکه اجازه می دهد تا وضوح ها را به خوبی تعمیم دهد.

YOLOv2 و YOLOv3 از طریق معماری کاملاً کانولوشن و آموزش چند مقیاسی به انعطاف پذیری اندازه دست می یابند. این تغییرات باعث می شود شبکه با وضوحهای ورودی مختلف سازگار باشد، استحکام در تغییرات مقیاس را بهبود بخشد و بین سرعت و دقت در حین استنتاج تعادل ایجاد کند. این قابلیت برای کاربردهای عملی، از پردازندههای گرافیکی با کارایی بالا تا سیستمهای تعبیه شده کم مصرف، حیاتی است.

ه) مشكلات و راهكار هاى مقابله با استفاده از Anchor Box در YOLOv2 و راه هاى مقابله با آن را بيان كنيد.

مقاله YOLOv2 دو مشکل اصلی استفاده از Anchor Box را برجسته میکند و راهحلهای خاصی برای رفع آنها ارائه میکند:

مشکل اول: Hand-Picked Anchor Box Dimensions

در روش های سنتی (به عنوان مثال، Faster R-CNN)، ابعاد Anchor Box به صورت دستی بر اساس قوانین اکتشافی یا شهود تعریف می شود و ممکن است توزیع واقعی اندازه ها و اشکال شی در مجموعه داده را نشان ندهند، و یادگیری پیش بینی های Bounding Box خوب را برای شبکه سخت تر می کنند.

راه حل: Dimension Clusters

YOLOv2 از خوشه بندی k-means بر روی ابعاد Bounding Box ها در مجموعه داده آموزشی استفاده می کند تا اولویت های بهتری برای Anchor Box ایجاد کند. به جای استفاده از فاصله استاندارد اقلیدسی در الگوریتم k-means یک متریک فاصله سفارشی استفاده می شود:

d(box, centroid) = 1 - IoU(box, centroid)

این معیار اولویتبندی جعبههای پیشینی را تعیین میکند که (IoU) را با ground truth به حداکثر میرساند، و منجر به میدر معیار اولویتبندی جعبههای پیشینی را تعیین میکند که تغییرپذیری Anchor Box نمونه تر می شود. با استفاده از این روش، YOLOv2 ه یا Anchor Box پیشین را شناسایی می کند که تغییرپذیری در شکل و اندازه اشیا را بهتر نشان می دهد. در واقع با این کار شبکه با Anchor Box هایی شروع می شود که به واقعیت نزدیک تر هستند، پیچیدگی یادگیری را کاهش می دهند و عملکرد را بهبود می بخشند.

مشکل دوم: بی ثباتی در پیش بینی مکان جعبه

پیشبینی مختصات Bouding Box x,y ها به طور مستقیم به عنوان جابجایی مطلق منجر به بی ثباتی در طول تمرین، به ویژه در تکرارهای اولیه می شود. این بی ثباتی به این دلیل به وجود می آید که Anchor Box ها می توانند خودسرانه در تصویر جابه جا شوند و باعث ایجاد گرادیان های غیرقابل پیش بینی و هم گرایی کندتر شوند.

راه حل: پیش بینی موقعیت مکانی مستقیم

YOLOv2 مختصات Bounding Box را به عنوان جابجایی نسبی به سلول شبکه ای که Anchor Box در آن قرار دارد، پیش بینی می کند. یک تابع فعال سازی سیگموئید برای محدود کردن پیشبینی های x,y اعمال می شود تا مقادیر را بین $\cdot$ و $\cdot$ نگه دارد و اطمینان می دهد که کادر پیش بینی شده در محدوده سلول شبکه باقی می ماند.

 $b_x = \sigma(t_x) + c_x$, $b_y = \sigma(t_y) + c_y$

 b_x , b_y : Predicted box center coordinates.

 t_x , t_y : Predicted offsets.

 c_x , c_y : Top-left corner of the grid cell.

این رویکرد با محدود کردن مکانهای جعبه برای قرار گرفتن در نزدیکی سلول شبکه مربوطه، آموزش را تثبیت میکند و بهینهسازی شبکه را آسانتر و قابل اطمینانتر میکند.

و) تفاوت كليدي معماري YOLOv3:

معماری شبکه YOLOv3 چندین تفاوت و پیشرفت کلیدی را در مقایسه با YOLOv2 معرفی می کند و بر دقت، انعطاف پذیری و استحکام بهتر تمرکز دارد و در عین حال عملکرد بلادرنگ خود را حفظ می کند.

۱. شبکه زیرساختی

YOLOv2: از Darknet-19، یک شبکه عصبی کانولوشن سبک وزن با ۱۹ لایه کانولوشن و ۵ لایه Max-pooling استفاده می کند و برای سرعت و کارایی طراحی شده است اما فاقد قدرت شبکه های عمیق تر است.

YOLOv3: YOLOv3 را معرفی می کند که شبکه ای عمیق تر و قوی تر با ۵۳ لایه کانولوشن و با الهام از ResNet برای بهبود جریان گرادیان و همگرایی در طول آموزش، دارای Skip connection است که با حفظ عملکرد کارآمد، به دقت بالاتری دست می یابد.

۲. پیش بینی های چند مقیاسی

YOLOv2: پیش بینی ها را در یک مقیاس انجام می دهد.

YOLOv3: جعبه های مرزی را در سه مقیاس پیش بینی می کند: مقیاس درشت، مقیاس متوسط، مقیاس ریز این پیش بینی چند مقیاسی عملکرد را در طیف وسیعی از اندازه های شی افزایش می دهد.

۳. پیش بینی جعبه مرزی

YOLOv2: از Anchor Box ها با ٥ پیش بینی در هر سلول استفاده میكند.

YOLOv3: هنوز از Anchor Box ها استفاده می کند اما تعداد Anchor ها را به T در هر مقیاس افزایش می دهد. یک تانسور خروجی جدید با اندازه $N \times N \times [3 \times (5+C)]$ را معرفی می کند که T در هر مقیاس تعداد کلاس ها را نشان میدهد.

٤. پيش بيني کلاس

YOLOv2: با فرض انحصار متقابل بين كلاسها، از فعالسازي softmax براي احتمالات كلاس استفاده ميكند.

Softmax:YOLOv3 را با طبقهبندی کننده های لجستیک مستقل برای طبقهبندی چند برچسبی جایگزین می کند. هر پیشبینی کلاس به عنوان یک مسأله طبقهبندی باینری در نظر گرفته می شود، که اشیا میتوانند همزمان به چند کلاس تعلق داشته باشند.

تجميع ويژگى

YOLOv2: دارای یک لایه عبوری برای ترکیب ویژگی های دانه ریز و درشت.

YOLOv3: از یک ساختار شبه هرمی (FPN) مانند استفاده می کند:

نمونههای بالا نقشههایی را از مقیاسهای درشت تر نشان می دهند و آنها را با نقشههای ویژگی با دانهریز ترکیب می کنند. این رویکرد غنای معنایی پیش بینی ها را در مقیاس های کوچکتر بهبود می بخشد.

٦. توابع فعال سازى

YOLOv2: در درجه اول از leaky ReLU برای فعال سازی استفاده می کند.

leaky ReLU :YOLOv3 را حفظ می کند اما از فعالسازی خطی برای لایه های نهایی برای پیش بینی جابجایی های جعبه و احتمالات کلاس استفاده می کند.

٧. بهبود عملكرد

YOLOv3: اگرچه کمی کندتر از YOLOv2 است، اما به طور قابل توجهی دقیق تر است، به ویژه برای اشیاء کوچک و برچسب های همپوشانی و همچنین با استفاده از پیش بینی های چند مقیاسی و 53-Darknet سرعت و دقت را به طور موثرتری متعادل می کند. این تغییرات باعث می شود YOLOv3 همه کاره تر و دقیق تر شود و در عین حال قابلیت های تشخیص بلادرنگ آن را حفظ کند.